Ч. 315 (13.514). Львів, вівторок 28. листопада 1933. Pooztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Поширення діяльности „Маслосоюзу".

„МАСЛОСОЮЗ" ВИСИЛАЄ КУРИ НА ФРОНТ!

(Пресова конференція з приводу відкриття мясного відділу „Маслосоюзу".)

Сила „Маслосоюзу" полягає в його ініціятиві та в організаційному хисті заініціовану акцію з найбільшою енергією і найбільшою послідовністю переводити в життя. Ніколи не обмежуватись до здобутих вже осягів та не засклеплюватись у рямцях веденої вже господарської діяльности — ось принцип, якого вірно перестерігають керманичі тієї установи. В наслідку маємо постійний розріст „Маслосоюзу" вшир і вглиб: закріплювання старих позицій і добування зовсім нових.

Представники української преси мали нагоду наочно перевірити це на вчорашній, недільній, пресовій конференції, на якій нинішні керманичі „Маслосоюзу" — пп. дир. Мудрик і Палій — повідомили їх про відкриття зовсім нової ділянки діяльности „Маслосоюзу" та одночасно познайомили з технікою її ведення. Оце „Маслосоюз", який досі займався виключно виробами яйчарсько-молочарськими (яйця, молоко, сметана, сир. — пастеризація молока, фабрикація сирів) — відкриває відділ *птахо-мясарський*, при чому після довгої підготовки, веденої тихо, без ніякого шуму й реклями, починає вести його як найбільш фахово й організовано.

Як виясник авторитетно дир. А. Палій, відкриття нового відділу „Маслосоюзу" не має на меті ратувати фінанси установи, бо останній біланс установи поважно активний. Має воно радше виховуюче значіння, бо пригадує істнування безліч зовсім невикористаних ще можливостей у народньому господарстві. „Маслосоюз" хоче доказати, що можна ще одну господарську ділянку започаткувати й активно вести. Пора теж зірвати з ненормальним явищем, яке безперечно є наслідком лихої сторінки національної вдачі: кидатися на роботу, яку вже хтось інший започаткував і веде, і в той спосіб творити нездорову конкуренцію, підривати істнуюче вже підприємство та його коштом будувати своє...

Фахові пояснення дав *інж. д-р Томашівський*, один із найкращих в Польщі знавців птахомясарського діла, б. технічний директор „Дробексу", нині керманич нововідкритого відділу „Маслосоюзу".

Східна Галичина — довідуємось — разом з Волинню творить 60 відс. експорту живої птиці з Польщі. Будучи краєм дрібних господарств, наш край веде масову годівлю домашньої птахи. Головний предмет експорту — це живі гуси; тільки з Познанщини йде невеличкий сезоновий експорт різаної птахи (зимою). Разом, ще в 1927 р., експорт птахівничих продуктів (птиця, яйця, піря) давав Польщі 170 міліонів золотих. Наслідком підвищених німецьких митних ставок — нині найбільшим імпортером тих продуктів з Польщі є Англія. Ідея експорту різаної птиці (в краю домашню птаху годувати й різати) вирипула тільки недавно, а інж. Томашівський є одним з її ініціяторів і пропаґаторів. Єдина тепер у Польщі велика експортова фірма — це Ґоттельф у Варшаві. Однак ніхто досі не постачав організовано на фахових підставах биту птицю краєвому консументові. Ця ділянка находиться майже виключно в руках дрібних жидівських торговців, при чому їхній торг різаною птицею дуже неохайний і не дає ніяких ґарантій, що мясо птиці свіже й птицю зарізали здорову.

Доставу птиці до „Маслосоюзу" веде безпосередньо український сільський продуцент. „Сільський Господар" відчинив недавно конкурсові групи для годівлі домашньої птиці. Годівля без збуту не має рації істнування. „Маслосоюз" усуває тепер цю перешкоду. Частинно бере теж товар від кооперативних орґанізацій.

Курник „Маслосоюзу" уладжений на $1\frac{1}{2}$ (півтора) тисячі кур. Клітки творять чотири поверхи, в кожній великій клітці 10 курей. Перед клітками коритка зі спеціяльною їдою — мука з молоком — якою підтучують отриману птаху від 4 днів до 2-ох тижнів. Окрему кімнату творить — теж фахово уладжена — різня. Цікаво, що в „Маслосоюзі" курей не ріжуть зокола, лише перерізують головну артерію крізь рот і відтіль відводять всю кров. Відбирають доставлений з краю живий товар у централі „Маслосоюзу", на вул. Ґловацького; там теж находиться величезний курник і різня, там теж зарізані кури парять і чистять з піря, після чого негайно перевозять до холодільні при вул. св. Михайла. Там, у температурі —2°, лежать посортовані кури на спеціяльних коритках, які надають їм форму. Іншу форму надається качкам, гускам, індикам. У пірю продається тільки пантарки...

У курнику, різні, холодільні — зразкова чистота. Ті самі гиґієнічні вимоги перестерігається при доставі консументам. З днем 1. грудня при вул. Костюшка 1 а) „Маслосоюз" відчиняє першу крамницю різаної птахи, однак незалежно від тої крамниці замовляти можна птицю в усіх склепах „Маслосоюзу". Треба при цім подати, чи кура має бути на росіл (старша, але товстійша) чи до печення (молодша, мякша). У кожній крамниці „Маслосоюзу" є цінник на кури (три сорти), гуси (два сорти), качки (три сорти), індики (три сорти) й пантарки. Замовлені птиці фірма доставляє на слідуючий день до дому, в перґаміновій опаковці (внедовзі у дерев'яних скринськах), з пльомбованою на шиї карткою, що виказує вагу і ціну. Достава без окремої доплати. Ціни — не вище базарних, але при однакових, чи навіть при трохи вищих цінах якість товару безумовно вища: ніякий доставець різаної дом. птиці не завдає собі стільки труду біля неї і так за неї не піклується!

Зібрані журналісти, які оглянули всі уладження на вул. Ґловацького й св. Михайла завдавали потім на конференції у дирекційному кабінеті низку питань, на які директори „Маслосоюзу" й інж. Томашівський давали фахові пояснення.

В той спосіб „Маслосоюз" повідомляє, що на фронт боротьби за економічний добробут рідного народу вислав він також — кури! Бажаємо йому, щоб оті нові вояки придбали установі й громадянству великі успіхи і щоб кури „Маслосоюзу" стали такими славними, як стало вим маслосоюзне молоко і масло!

—o—

ШОТАН ТВОРИТЬ УРЯД.

ПАРИЖ, ПАТ. Президент Лебрен поручив Шотанові створити уряд. Шотан місію приняв.

—o—

ФРАНЦУСЬКИЙ АМСАДОР У ГІТЛЄРА.

ПАРИЖ, ПАТ. Відділ Авасової Агенції в Берліні повідомляє, що Гітлер приняв амбасадора Франції. Берлінський кореспондент „Парі Міді" стверджує, що німецькі політичні кола нетерпляче ждуть французької офіціяльної відповіді на предложення безпосередніх розмов представників обох держав. Хоч розмову амбасадора з Гітлером держать у тайні, часопис довідується, що вона торкалася французько-німецьких переговорів і справ орґанізації будучої конференції держав.

БЕРЛІН, 26. XI. ПАТ. Вістку про візиту амб. Понсета в Гітлера, виявлену наслідком недискреції в Берліні, обговорює обширно преса, яка містить коментарі на 1. сторінці під заг.: „Нарешті леди проломані", „Старт", „Крок уперед" і т. д. Преса привязує велику вагу до тієї розмови.

ПАРИЖ, 26. XI. ПАТ. „Матен" повідомляє, що підчас розмови з амбасадором Франції Гітлер звернув увагу на конечність висвітлити ревеляції „Пті Парізієн". „Еко де Парі" повідомляє, що Гітлер домагався скорого упразнення справи басейну Сари.

—o—

ПІРАТИ ЗДОБУЛИ КОРАБЕЛЬ.

ГОНҐ-КОНҐ, 26. XI. ПАТ. Китайські пірати напали та здобули французький корабель „Комендант Анрі Рівієр" та відвели його до пристані Чі-Лянь. Там схопили 4 багатих китайців задля окупу та відплили невідомо де.

Оборона Львова перед ґазами.

Минулої суботи Львів пережив дві ґазові атаки: одну перед полуднем, як про це було вже писано, другу пізним вечором, від год. 9—10. Були це тільки вправи в обороні міста перед летунсько-ґазовою атакою і тому всі ворожі ділання з киданням ґазових бомб були тільки вдавані, а зате рятункова акція й оборона були виконувані дуже поважно. Літаки взагалі не брали участи в атаках, а ґази робили в місті спеціяльні військові стежі, що запалювали димові свічки та кидали бомби. Літаки окружили тільки місто і з причини густої мряки, яка залягла того дня кітлину міста, та сильного захмарення вернули назад до Скнилова. Але програма вправ вимагала военного заложення, що наслідувало дійсність, і тому мусіли бути звідомлення про бомбардування ріжними бомбами (розривними, запальними, іперитовими, слізними), про знищення трамваєвих шин, дротів, дахів, залізничих мостів (на Жовківськім), двірців, про пожежі, людські жертви і т. п., щоби дати роботу обороннім та рятунковій акції. Про цілий хід акції населення довідувалося негайно з радія, яке трохи переяскравлювало свої „сензації".

Підчас денної атаки „ворог" звернув свою головну силу проти середмістя і III. дільниці (Жовківське), а також головного двірця та Підзамча. Тут зужито найбільше бомб і ґазів і туди була спрямована рятункова акція. Щоби мати людські жертви, санітарні авта ловили на вулицях людей, головно таких, що не хотіли підчинитися оборонним приписам, і причіпивши їм напис „заґазований", відставляли на рятункові стації і до шпиталів. Не робили вимків навіть супроти жінок.

До вечірної ґазової атаки, якої надіялися в год. 7, приготовилося місто заздалегідь. Освітлення вулиць зредуковано до мінімум, рух на місті завмер. Кіна і театри були пусті. Однак алярмові сиґнали роздалися аж в 9 год. До кількох хвилин згасли всі електричні й ґазові ліхтарні, погасло світло по домах і місто потонуло в цілковитій темряві. Цим разом літаки заатакували ціле місто. Особливо ґрізна була ситуація в Ринку і сумежних вулицях, а також біля головного двірця і Підзамча. Тут впало по кількадесять бомб. Оживлена атака була теж на периферіях. З ріжних місць приходили вістки про пожежі та ріжні знищення. Весь рятунковий апарат пущено в рух.

Одночасно виступила до оборони військова сила. Рефлектори перешукували хмари, глядаючи за ворожими літаками. Попри густі експльозії бомб греміла канонада протилетунської артилерії, лопотіли скоростріли.

І знов санітарні авта ловили „заґазованих" людей та відставляли до шпиталя. На ділі лікарської допомоги потрібували тільки дві чи три особи, що зімліли зі страху на вулиці, а також кілька осіб, що втікаючи підчас алярму додому, падали й ломили собі ноги або руки. В однім захисті публика збила виставову шибу на шкоду одного кіна. Це була одинока шиба, збита в часі обох ґазових атак.

Сумний досвід зробили всі, хто забезпечився ґазовою маскою. Появившись в масках на місті, вони переконалися, що маски зовсім не хоронять їх перед ґазами. Плакали так само, як ті, що не мали масок. Кепський виріб, хоч висока ціна, бо 18 зол. за штуку.

Коли скінчилася атака, президент міста Дрояновський, командант цивільної оборони, висловив при допомозі радія своє признання мешканцям міста, що радо піддалися виданим розпорядкам. Командант військових вправ плк. Бітнер ствердив тим самим шляхом, що пробна оборона перед ґазовою атакою випала знаменито та що на випадок справжньої війни Львів зможе оборонитися.

На весну будуть повторені подібні вправи, але на більші розміри.

—o—

ПОСОЛ МОЛЬТКЕ В МІН. БЕКА.

Міністр закордонних справ Бек приняв посла Німеччини в Варшаві Мольтке. Мав з ним довшу конференцію.

Диспропорція слів і діл.

(Замісць відкритого листа українця з Волині до п. Станислава Лося.)

Підхід польського громадянства до української проблеми, здавалось би, значно змінився, якщо порівняти напр. сенкевичівську трильоґію, або писання Коссак-Щуцької ось хочби з недавніми публікаціями п. Станислава Лося. Там — лише фантазії про польський месіянізм на „Диких Полях“, трохи, що-правда, затьмарені жахливим „маревом“ самостійної України: тут — трактування українського народу, вже як самостійного культурно-політичного чинника зі своєрідними духовими цінностями та особливою місією у колі інших націй. Тому персонажі Сенкевича нібито в імя вищої культури, за носіїв якої вони себе вважають, „огнем і мечем“ несли свою національну ідею й накидали її українському населенню; зате п. Лось застановляється вже над основними тенденціями у розвитку української проблеми та її відношенням до польського державного інтересу. Він приходить теж до висновку, що пересварені між собою, але споріднені Польща та Україна разом лежать на пограничу двох світів — Европи й більшовицької Евразії, та що цілим укладом свого життя, психічної структури й своїх національних культур тяготіють до европейського християнського Заходу, тому є природними союзниками проти комуністичної небезпеки зі Сходу. Отже, на думку п. Лося, польський державний інтерес виключає нині старі методи „огнем і мечем“, — навпаки, вимагає того, щоб українці освідомили свою національну місію й протиставилися ідеольоґічно Сходові: тим самим вони зрозуміють історичну конечність стати поруч із Польщею на східньому фронті европейської цивілізації, зрозуміють поґубність порахунків з поляками в обличчі спільного ворога, й провадитимуть свою політику так, щоби льокальні й хвилеві конфлікти з природним союзником не гальмували їхньої „великої національної політики“ — супроти совітського світу (*Ст. Лось. „Міжнародне положення Польщі та галицькі українці“, стор. 68*).

Треба признати, що ця арґументація проста, льоґічна й тому навіть гарна, а для польської сторони ще й... вигідна. Українці, мовляв, повинні поводитися так, щоби — „польський загал переконався, що зужиткуючи частину енерґії на боротьбу з українськими змаганнями і зужиткуючи майже цілу енерґію українського громадянства на боротьбу з державою, зуживає енерґію... природного союзника“ (*стор. 70*). Отже українці мусять показати, що для Польщі вони є бажаним союзником супроти східного імперіялізму; зате поляки дадуться (або й ні!) себе „переконувати“, одначе самі можуть нічого не робити для поладнання відносин. В кожнім разі можна триматися засади „сначала успокоеніе, а потом реформи“.. Але що буде, коли „переконуючих“ арґументів все буде замало — і Сагайдачного, і Виговського і Петлюри? Що буде, коли друга сторона зовсім не дасться переконати, а за той час знищить усі культурні здобутки „природного союзника“ — те підложжя, з якого виростає свідомість національної місії? Таж тоді „союзник“ ніколи й не освідомить собі тої своєї великої національної політики — й своєї ролі союзника (Польщі), співвласника „Словянського Моря“ на Балтику, а навіть „української Ґдині“ (як пише гр. Лось).. Трудність перейнятися льоґікою п. Лося тим більша, що прецінь все ще маємо теоретиків, які спокушають українців перспективою подібного (тільки вже з москалями) „співволодіння“ Уралом, Соловками, Сибіром, а навіть побережжам Пацифіку!...

Отже 1) *підхід* до української справи у п. Лося є без порівнання глибший, ніж досі це виступало в польській публіцистиці; одначе — 2) *рішення* проблеми у нього надто однобоке, значить — невистарчаюче. Бо й справді: поки одні будуть „переконувати“, а другі лише „переконуватися“, життя йде вперед, історична прірва між ними поглиблюється, і може незабаром дійти до того, що не буде вже охочих ні переконувати, ні переконуватися. Такий практичний політик, як п. Лось, знає, що союзниками робить людей зовсім не кровна спорідненість, а тільки спільний інтерес. І коли цей інтерес лише у теорії — не промовляє до переконання.

Галицькі українці, до котрих головно звертається гр. Лось, своє становище до його поглядів висували; з черги нехай буде дозволено мені висловити думку незалежного українського громадянства Волині.

Отже цілком вірний підхід п. Лося до проблеми польсько-українських відносин є вислідом його історіософічних розважань: п. Лось передовсім звертає увагу на однакові завдання обох народів, що покликані стояти заборолом европейської культури на Сході. Польська публична опінія має до вибору одно з двох: або українців у Польщі зовсім нема, і взагалі — „нема Русі, єст тильно Польска і Москва“ — або, якщо вони таки є, то — як частина одного великого народу, вони правдоподібно мають якісь свої національні ідеали, і треба тільки „зорієнтуватися“ (як каже п. Лось), чи ті їхні ідеали не порушують польських життєвих інтересів.

Мусимо зазначити, що історія народів укладається далеко не завжди під диктат політично-економічних потреб, — навпаки, часто свідчить про перевагу чинників зовсім не матеріяльної натури (яскравий приклад — боротьба ґітлерівської Німеччини з жидівством). В добі переоцінки цінностей і загальної кризи не так економічної, як передовсім духової та моральної, взаємини поодиноких націй здебільша є висловом засадничої й глибокої боротьби національних характерів, *боротьби світоглядів*. Значіння кожного народу зростає, відколи він висуває свої вищі цілі, освідомлює їх собі, як свою історичну місію і йде до неї не своїм окремішним шляхом. Інакше кажучи: життєздатність нації, її значіння і внутрішня міць *безпосередньо* залежать від ідеольоґічної бази, створеної національним колективом.

У своїй недавній студії — *„Церква і націоналізм“**) я підкреслив ґенетичну спорідненість релігійних і національних почувань, і вияснив, що нормальний розвиток народу опирається на містичній вірі його у свою правду, в абсолютну цінність свого національного ідеалу, — нарешті, що цей колективний загально-національний ідеал мусить відповідати психіці народу, його історичним і ґеополітичним умовинам.

Коли візьмемо під увагу, що більшість українського народу мусить жити спільним державним і культурним життям з росіянами, то ще яскравіше виявиться факт, що українці відріжняються від москалів і своєю вдачею і загальним світоглядом і особливостями своєї духової культури. Адже москалів цінує матеріялістична ментальність, що була причиною взагалі матеріялістичного духа і шовіністичних домішок в офіціяльнім московськім православію, звідки також буквоїдство і обожания зовнішньої сторони релігії. Знаною є ворожість москалів до Европи та европейської цивілізації; далі — максималізм у способі думання і звідси — хитання між крайніми рішеннями, опльовування сьогодні того, що було святим ще вчора, моральна хиткість; нарешті — колективістичні тенденції в родиннім і господарськім житті, нахил до ніґілізму і песимізму. Але в той-же час монгольська впертість і самозакоханий націоналізм москалів пхає їх на підбиття цілого світу — то під гаслом „всеслуженія человѣчеству православіем“ (Достоєвський), то в імя світової революції (Ленін). Звідси — патос „Третього Риму“, або „Третього Інтернаціоналу“; одно й друге, це — дві сторони тоїж самої націоналістичної ідеольоґії, й тому більшовизм є природним завершенням російської історії. А православна культура докотилася на російському ґрунті до самозаперечення, до урядового атеїзму — бо у москалів, як каже Мінський, від самого початку „вѣра предков родилась больною...“

Чимже ріжняться українці і як формується їх історична місія згідно з їх психікою і національною культурою?

Д-р А. Річинський.

*) Вона увійшла, як окрема стаття, до мого збірника — *„Проблеми української релігійної свідомости“*, — сконфіскованого тернопільським старостом.

(Продовження буде.)

За океаном.

ПЕРША СОТНЯ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ У ШИКАҐО.

В тижневику „Січ“ із Шикаго, органі гетьманських Січей в Америці, читаємо: Розпорядком головного отамана гетьманських Січей, полковника Олександра Шаповала, при 2-ому окрузі гетьманських Січей в Шикаго організується 1-ша українська міська сотня (Sitch Sea Scouts Co. 1.), як складова частина Січової Орґанізації. Ця сотня має бути рівночасно морською школою, в якій молоді українські хлопці мають дістати науку морської служби. До сотні-школи приймають лише хлопців у віці від 15 до 24 літ. Бажане, щоб вони мали освіту бодай 2 роки гайскул, а щонайменше вісім скінчених кляс американської публичної школи.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З 28. ЛИСТОПАДА 1933.

СТ. СІРОПОЛКО.

Барон М. Корф

творець народньої школи на Україні.

(З нагоди 50-ліття з дня його смерти.)

26. цього листопада минає 50 років з дня смерти барона Миколи Олександровича Корфа, імя якого займає одно з почесних місць в історії української педагогії.

Українець з походження, — мати бар. Корфа була донькою українського землевласника, — бар. Корф був тісно звязаний з Україною як тому, що там народився й провів своє дитинство, так і тому, що на Україні пройшла його громадсько-педагогічна діяльність, і там завершилося його земне життя.

З автобіографії бар. Корфа — „Записки педагога бар. Ж. А. Корфа“, що вийшли у світ на сторінках російського часопису „Русская Старина“ вже після смерти автора, дізнаємося, що дитинство його було не зовсім радісне: він не зазнав материнських пестощів, бо втратив її на першому році свого життя. Батько його, зросійщений німець з остзейських баронів, на рік перед смертю дружини оженився вдруге. Вже на шостому році свого життя М. Корф залишив рідний дім, бо батько віддав його на виховання рідній сестрі своєї першої дружини. Там, на Вороніжчині, в родині своєї тітки М. Корф знайшов ніжне піклування, там зродилася в ньому любов до українського села й простого люду, і цю любов він зберіг до кінця свого життя. Шкільну науку діставав він у м. Верро, тодішній ліфляндській ґубернії, то в в Петербурзі, але, як пише він у своїх „Записках“, „думки мої переносилися на Україну“. У Петербурзі я не міг чути без зворушення і тремтіння серця властивої малороссові вимови на „о“. Не лише в Петербурзі, а навіть у Швайцарії М. Корф завше сумував, як він пише, за „українськими“ степами.

Після закінчення петербурського ліцею М. Корф пробув лише півтора року на державній службі, бо з досягненням повноліття рішив здійснити свою мрію — оселитися в маєтку своєї матері — в с. Нескучному, олександрівського повіту на Катеринославщині, та працювати на користь місцевого населення. Там на 22. році свого життя одружився з донькою сусіднього землевласника та занявся сільським господарством, а згодом і вихованням своїх двох доньок. До останньої справи М. Корф поставився з надзвичайною увагою: він не обмежився студіюванням педагогічних теорій, але і виїхав за кордон для безпосереднього ознайомлення зі шкільною справою на батьківщині Пестальоцція.

Ширша педагогічна діяльність Корфа припала саме на той час, коли до організації народньої школи законом 1864 р. покликали щойно введене в життя місцеве самоврядування. Як радник Олександрівського повітового та Катеринославського ґуберніяльного земства, Корф енергійно взявся до організації шкіл в свому повіті, а ставши з 1867 р. членом Олександрівської повітової шкільної ради, цілковито віддався шкільній справі, — складав підручники, ревізував школи, підготовляв учителів, освітлював у пресі ріжні педаґоґічні питання. До нього в с. Нескучне приїздили з цілої Росії сотні учителів і земських діячів або починали з ним листуватись, щоб навчитися від нього організації шкільної справи, вживання звукової методи, вислухати поради чи дістати яку допомогу в шкільній справі. Був це той важливий час, коли стародяківська школа перетворювалася в нову земську школу — з новою програмою і устроєм.

При читанні листів не одної сотні осіб до бар. Корфа*), — знайдете листи видатних учених, земських діячів, славнозвісних педаґоґів К. Ушинського, М. Пірогова та ін. поруч з листами непомітних скромних працівників на полі народньої освіти, — мимоволі входиш у коло тих питань глибоко теоретичних і буденно-практичних, якими жило тогочасне громадянство в Росії.

Ось, напр., відомий український фільософ Володимир Лесевич листом з 2. жовтня 1869 р. звертається до бар. Корфа з проханням вказати кандидата на вчителя до школи В. Лесевича, в с. Денисовці, лубенського повіту на Полтавщині, при чому В. Лесевич зазначає такі умови винагороди за учительську працю: 1) 150 карб. утримання на рік, 2) кімната поруч з клясою, 3) паливо, освітлення, їжа (крім цукру й чаю) від денисівського маєтку; а вже в листі від 10. січня 1870 р. В. Лесевич пише: „Я не задумаюся погодитися на умови, про які Ви пишете себто на асиґнування 250 карб. на утримання“

(Докінчення буде.)

*) М. Л. Песковскій. Баронъ Н. А. Корфъ в письмах к нему разных лиц. „Русская Старина“ чч. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11 за 1894 р. і ч. 1 за 1896 р.

Хлопці мусять мати добре здоровля. До першої сотні українських моряків має бути принятих 40 хлопців. Курс навчання вестимуть у вечірніх годинах щоби дати змогу студіювати маринарку і тим, що в день працюють. Сотником-інструктором сотні головний отаман призначив п. Василя Гуля. П. Гуль — син теперішнього сотника 15 січової сотні II. округи Миколи Гуля. Молодий сотник українських моряків уроджений 19. березня, 1913 р. Має три роки студій в гайскул. Вже два роки служив і далі служить в „Юнайтед Стейтс Нейвел Різерв“.

КНИЖКА УКРАЇНСЬКОГО КОМІТЕТУ В ДІТРОЙТІ.

З нагоди протестаційного походу, що його уладили українці в Дітройті, Мишиген, видав тамошній Український Американський Комітет агітаційну книжочку в англійській мові про положення Великої України під большовицькою владою. Написала книжку п. Марія Струтинська Ґамбаль. Праця спирається на фактах, написана гарно, живо і цікаво.

ДАЛЬШІ СКЕЧІ В УКРАЇНСЬКІЙ РАДІО-ПРОГРАМІ.

Свого часу була вже в нашім часописі згадка про скечі, які розпочав надавати через Радіо зі стації WOV у Ню Йорку кожної неділі від год. 9.30 гром. Мирон Сурмач. Останньої неділі прикував він увагу слухачів скечем „У сусідки“. Є це сцена, як Маруся, отже героїня цілого циклю, виручує сусідку в колисанні дитини, коли та пораться біля господарства. Тут пережили слухачі свої дитячі літа, пригадуючи собі всі колискові пісні, які мати співала їм над колискою. Лише, що тут ті пісні були переплітані, або в супроводі сокільської орхестри під управою Йосифа Даниловича. Грали мельодії композиції Гайворонського.

Попередніми разами гром. Сурмач обробив у своїх скечах такі теми: „Вечір на селі“ (забава селян у неділю в садку); „В читальні“ (тут у формі відчиту були подані правила товариської поведінки); „Бабине літо“ (будний день в осени при вибиранні лену та кошенні ячменю). Всі ті скечі дуже припали до вподоби родженій в Америці молоді, бо з них вона пізнає культурний підклад, з якого її батьки черпають своє привязання до рідного краю. — Дальші скечі приготовляє гром. Сурмач на чергові програми.

ЗНАМЕННІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Недавно відбувся в Нюйорку похорон помершого члена „Провидіння“, Петра Скиби. Народу зібралося багато в церкві св. Юрія при 7-ій вулиці і з цієї нагоди парох о. Петро Понятишин виголосив проповідь. Він подав цікаві спостереження і між ін. такі: За часів його 8-літнього побуту в парохії вивезено на місце вічного спочинку з української католицької церкви в Нюйорку біля одної тисячки українців греко-католиків. Майже всі вони померли в молодім віці, значить: або як справді молоді люди, або з середнім віці. Це вказує, яке непевне людське життя в Америці. Коли похоронний поїзд прибув на католицький цвинтар „Кальварійський“ у Брукліні, де находиться окрема українська секція, відступлена нюйорській українській католицькій парохії перед якими 20 роками, то присутні завважили, що ця секція вже майже ціла занята і прийдеться незабаром ховати наших небіщиків усуміш з іншими, як це роблять усі інші католики. А в теперішній українській секції повно нагробників з українськими написами, з яких можна писати історію української іміграції.

ДІТИ БОРОНЯТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ ПО СВОЇХ ШКОЛАХ.

З нагоди польської мистецької вистави в Бруклинському музею появилася у шкільному часописі „Ричмаз Нюз“ замітка, що там були вироби польські, а також вироби польського люду. Учениця гайскул Катруся Шуст відвідала цю виставу і замітила, що там зовсім нема польської людової штуки, лише вироби наших гуцулів. Вона написала свої замітки до редакторки часопису і ця в редакційній замітці в найближчому числі „Ричмаз Нюз“ з дня 30. жовтня льояльно спростувала цю помилку, заявляючи, що на польській виставі в музею у Брукліні не було польської людової штуки але українська.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ПОЛЬСЬКІ ЕНДЕКИ ПРО НАШУ КООПЕРАЦІЮ.

„Газета Варшавска“ з 23 листопада принесла непідписану статтю п. н. „Великий розвій українського (в оригіналі „руского“) кооп. руху“. Починається вона ось-так: За останній час усе виразніше кидається в очі факт супремації українців у Сх. Галичині на господарсько-кооперативному полі над польським елементом. Ця перевага випливає зі зрозуміння, що до політичних свобід доходиться через господарську незалежність, через нерахування на державну поміч, творення великого кооперативного руху, що затруднює великий відсоток інтелігенції“. Відтак обговорює „Г. В.“ діяльність „Сіль. Господаря“, „Центросоюзу“ і Рев. Союзу, згадує „Центробанк“ і вичисляє крамниці „Народньої Торговлі“ і „Маслосоюзу“. Кінчиться стаття ось-як: Одначе найбільше значіння має суспільна сторона цього імпонуючого руху. Зорганізоване українське громадянство з кожним днем проявляє щораз більшу активність.

Польська хроніка.

НІМЕЧЧИНА І ПОЛЬЩА. — ПОРОЗУМІННЯ ДОЗРІВАЄ.

На цьому місці заповіли ми окрему статтю на тему торговельних взаємин Польщі зі західним сусідом. Тимчасом переговори застрягли покищо, мабуть тому, що порозуміння має набрати багато ширшого змісту, бо не тільки господарський, але і політичний. Від часу розмови Гітлера з польським амбасадором Ліпським стали актуальними думки князя Сапеги, ред. виленського „Слова“ Мацкевича й інших „германофілів“, — думки, недавно мало популярні. Відгомін початих у Берліні політичних розмов відсунув дещо в тінь господарські розмови у Варшаві, що мали підготовити новий торговельний договір обох сусідів. Та одно з другим вяжеться і коли справді прийде до політичного „відпруження“ на західних кордонах Польщі, то головно завдяки економічним вимогам обох країн. Не зважаючи на митну війну Польща вела з Німеччиною живий товаровий обмін. Імпорт Німеччини до Польщі був у літах 1927—1931 пересічно 26.4 проц. цілого польського ввозу, а експорт Польщі до Німеччини 28.7 проц. загальної вартости польського вивозу. В р. 1932 те саме 20.1 проц. і 16.2 проц., а за 8 місяців ц. р. 17.8 і 16.4 проц. Вже ті цифри говорять про значіння для Польщі Німеччини і навпаки. Те значіння збільшилобся, колиб щезли боєві мита і колиб на місці господарської ворожости настало господарське порозуміння.

ОЩАДНІСТЬ У ПОЛЬЩІ НА ТЛІ ОЩАДНОСТИ ІНШИХ ДЕРЖАВ.

Відоме, що висоту цивілізації і добробут можна міряти ступнем капіталізації себто ощаджування в даній країні. Під цим оглядом не може Польща виставити доброго свідоцтва. З краківського „Часу“ беремо статистику квот, які в ріжних державах пересічно щадить одна людина і загальну суму ощадностей у цілій державі. Ось вони (вартости в міл. золотих):

	1 мешк.	загал
Норвегія	930	2.611
Данія	900	2.875
Швеція	795	4.743
Зл. Д. П. А.	640	79.775
Франція	510	20.948
Голяндія	405	3.200
Італія	395	16.257
Чехо-Словач.	380	5.546
Німеччина	340	21.976
Бельгія	300	2.428
Австрія	250	1.656
Японія	130	8.557
Еспанія	80	1.560
Польща	31.5	1.011
В. Британія (з домін.)	30	14.600

Дальше ідуть зовсім малі держави. З того бачимо, як зле стоїть ще в Польщі справа ощадности. Але і не диво, коли суспільний дохід маліє все більше і корчиться консумція навіть найважніших артикулів. Ось з останніх публікацій Інституту для дослідів конюнктури і цін довідуємось, що в порівнанні до 1928 р. споживання печива зменшилось на 21 проц., цукру на 17 проц., нафти 29 проц., вугілля і соли 20 проц. Про такі артикули як тютюн, сірники, пиво і т. і. нічого й говорити. Загальна нужда!

Світова хроніка.

ЩУРІ ВТІКАЮТЬ. — ПРОТИ „ГУМОВОГО ДОЛЯРА“. — ЗАГАДКА ДАЛЬШЕ НЕРОЗВЯЗАНА.

Після Вудіна, що уступив своє місце керманичів американських фінансів Морґентавові, відсунулися від валютового рузвельтизму теж інші визначні діячі. В останніх днях відійшли проф. Спрейґ, член „трусту мізків“, дорадник фінансовий американського скарбу і Джеймс Варбурґ, також член „брейн трусту“ і колишній фінансовий експерт Зл. Держав на невдатній льондонській конференції. Оба вони виступили завзято проти ідеї „гумового доляра“, проти т. зв. „контрольованої інфляції“, яка, на їхню думку, йде задалеко. Чи цей факт, що щурі втікають з корабля, яким хоче Рузвельт заплисти до нової „просперіті“, можна вважати поганим знаком для дальшої долі цього корабля? В Европі кажуть так, в Америці скоріше — ні. Валютова політика Вашинґтону є надалі загадкою. Поголоску про стабілізацію доляра з 1. січня 1934 р. на рівні 50 проц. Европа приймає зі застереженням. „Франкфуртер Цайтунґ“ пише, що поголоски про наміри Рузвельта дуже часто не сповнювалися. „Таймс“ у вступній статті п. н. „Долярова загадка“ боїться, що Америка не лише свій гріш хоче обезцінити, але бажає знищить золоту підставу валют також у цілому світі.

В. Н-вич.

З нових видань.

Ark. Zivotko: „SOVETSKE RUSKO A UKRAJINA“. (Dobyti Ukrajiny Sovetskym Ruskem). Praha 1933. Str. 44. Vydal „Pomocny vybor pro hladovejici na Ukraine“ v C. S. R.

Праський Комітет допомоги голодним на Україні випустив книжку Арк. Животка: *Совітська Росія й Україна*“ (Завоювання Совітською Росією України), як одну із низки намічених до видання публікацій, в метою інформації про голод на Україні та його причини.

Праця Арк. Животка є збіркою совітських матеріялів, на підставі яких автор висвітлює події зперед патнацяти років, що відігралися на Україні. Цими матеріялами автор вказує на ті цілі, що ними кермувалася Москва, ведучи свій похід на Україну, дальше методи якими вона користувалася підчас того походу та відповідь на нього місцевого населення.

Висвітлення історичних подій на підставі совітських матеріялів (спогадів, наказів, постанов, промов, листів і т. д.) підтверджує те, що свого часу Москва намагалася заперечувати, вказуючи, що події на Україні є нічим іншим як громадянською війною, що вибухла внаслідок незадоволення українського робітництва та селянства Українською Центральною Радою та пізніше Директорією УНР. Плянований наступ на Україну Совітської Москви з виразними цілями господарсько-економічного характеру і звязаними з цим цілями політично-державними залишається фактом.

Відзначуючи вихід згаданої книжки, треба зазначити деякі, на нашу думку, необхідні зауваження. Подаючи совітські матеріяли, автор книжки поскупився на ширше їх освітлення та пояснення, що дало би праці більшу повноту та причинилося би до ліпшої орієнтації ширших кол чужинців. Звертає на себе також увагу відсутність подекуди додаткових пояснень до ріжного роду совітських скорочень.

Та проте треба признати працю автора та дбайливе опрацювання зібраних ним матеріялів. Книжку цю з цікавістю прочитає кожний, хто не має можливости безпосередньо познайомитися з матеріялами щодо становища Совітської Москви супроти України.

Завідчуючи цю коротеньку замітку, хотілосьб висловити побажання, щоби ця цінна праця Арк. Животка побачила світ також і в українській мові.

Л. Б.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО ДОЛЮ ІНВАЛІДІВ УГА!

АКТУАЛЬНА БРОШУРА.

На днях появилася брошура п. н. „*Лемківська проблема*“. Автор брошури, який знає дуже добре повищу сову сторону москвофільської пропаганди на Лемківщині перенятий гарячими симпатіями до лемків, бє на алярм з причини лемківських подій. Дуже цікавий та оригінальний погляд автора, що креування нового лемківського єпископства не тільки не розвяже лемківської проблеми, але навіть ускладнить ситуацію. Якщо би навіть не годитися з поглядом автора, то все таки важкі аргументи наведені ним для узасаднення його тези, вимагають, щоби цю справу піддати публичній дискусії. Тому добре було би, щоби ширший загал познайомився зі змістом брошури (коштує всього 30 сотиків, замовляти найкраще чеком ПКО ч. 410.928 „Дружина“). Особливо наші люди на Лемківщині повинні висловитися на цю тему й подбати, щоби брошура поширилася масово між лемків. Неодин лемко по прочитанні цієї актуальної брошури захитається у своїм сліпім довірю до москвофільських агітаторів, які не мають вже, здається, ні крихітки національної совісти ні чести та свідомо тягнуть лемка у пропасть денаціоналізації.

—o—

З судової салі.

КАРА ЗА ВИСИПАННЯ МОГИЛИ І ПОСТАВЛЕННЯ ХРЕСТА.

Дня 24. листопада ц. р. відбулася в окружнім суді у Тернополі карна адміністраційна розправа проти о. Семена Гаврилюка, пароха в Гумниськах пов. Теребовля, Мирослава Понятишина, абсольвента гімназії і 11 молодих хлопців з Гумниск внаслідок їх відклику від присуду старости в Теребовлі з 21. червня 1933. Згадане староство на донесення постерунку поліції в Семенові укарало о. Гаврилюка грівною в сумі 1.000 золотих, Мирослава Понятишина шеститижневим безоглядним арештом, а всіх інших однотижневим безоглядним арештом за проступок зі статті 7. декрету начальника держави з 3. січня 1919, поповнений в цей спосіб, що в ночі з 4 на 5 червня ц. р. перед Зеленими Святами без дозволу влади висипали могилу коло церкви в Гумниськах і поставили на ній хрест з написом „За волю і долю вітчини“. За висипання могили і поставлення хреста староство укарало, як сказано, всіх хлопців, що мали сипати могилу чи ставити хрест, арештом, а о. Гаврилюка грівною 1.000 золотих за те, що він не перепинив роботи коло хреста і сипання могили і що позволив без відома

старроства на висипання могили і поставлення хреста коло церкви. Обвинувачені хлопці боронилися тим, що вони не сипали нової могили але поправляли існуючу, в котрій від 1917 р. лежав австрійський старшина Володимир Микич (хорват) і котрого тіло в 1931 р. ексгумовано і перевезено до Теребовлі. На тім місці стояв від 1917 р. хрест, який цього року відновлено. В свому поступку не бачать вони нічого каригідного, тимбільше, що кожного року на Зелені Свята відправляється коло хреста панахиду. Обв. о. Гаврилюк боронився тим, що хлопцям не давав ніякого приказу, а навіть не знав про їх наміри дотично могили і хреста.

Переслухані в суді свідки Матвій Швець, Грицько Кабаровський та Андрій Чіп потвердили оборону обвинувачених і окружний суд на розправі дня 24. п. м. увільнив зовсім о. Семена Гаврилюка і пятьох хлопців, **Мирослава Понятишина засудив на 50 золотих гривни або на пять днів арешту, а шістьох дальших хлопців на гривну по 20 золотих або по два дні арешту.**

Розправу вів окружний судля Мешковський, боронив усіх 13-ох обвинувачених посол д-р Степан Баран.

—o—

НОВИНКИ

— **Катастрофа літака.** Біля села Бялобжеги над берегом Пілици підчас нічного лету розбився військовий літак. Поручник-обсерватор ранений смертельно, два підстаршини лекше.

— **Нові селянські процеси.** 27. і 28. листопада окружний суд у Новім Санчі на виїздовій сесії в Мшані Долішній розглядатиме справу 25 селян із околиць Мшани. Обвинувачені вони, що уладжували збори, яких метою був проступок.

— **Застрілив брата.** На Баторівці (передмістя Львова) Стан. Воньсович пострілив смертельно в живіт свого брата Володислава. Причина: спір на маєтковому тлі.

— **Погоня за бандитами.** Три бандити виконали в Болестрашичах (пов. Перемишль) кілька нападів. Селяни уладили погоню за бандитами. Бандити відстрілювалися та зранили кількох селян. Над раном прилучилася до погоні й поліція. Зранили бандита Петра Ольшевського та зловили другого бандита Ів. Бродовського, третій бандит Андрій Сидорко утік.

— **За хабарі.** Окружний суд у Варшаві розглядав справу бувш. судді, тепер службовця м-ства скарбу Лопатта, обвинуваченого, що що взяв від купця Коригольда 500 зол. хабаря та виявив йому, що в нього має відбутися ревізія. Суд засудив Лопатта на 3 роки вязниці та відібрав йому горожанські права на 5 літ. Суд признав викрутом оборону Лопатта, нібито він взяв тих 500 зол. для службовця Вісневського. Лопатто мав місячної платні 1700 зол., а всеж йому було це замало та брав хабарі. Кажуть, що грошей потребував Лопатто для своєї любовниці. Була це жінка одного спекулянта, що вештався в суді для лихварських справ і сам при тій нагоді постарався, що тодішній суддя Лопатто взяв собі його жінку за любовницю.

— **Похоронений просив рятувати його.** У Варшаві помер якийсь Йосиф К. Кілька днів після похорону його братові Казимирові приснилося, що його схопив мерлець за руку та просив: „Відчиніть вікно, я душуся!" Як видобули труну й отворили її, мерлець був зовсім скручений, руки стиснені напирали на віко труни. Здогадуються, що його похоронили в летаргу.

— **Три смертні присуди.** Найвищий Суд у Ломжі засудив на кару смерти рільників зі села Корите: Мрочковського, Карвовського та Маліну. Вони вбили родину Багінських, 4 особи, хлопця та бувш. наймита Багінських, що теж брав участь у нападі. Смертні присуди виконано.

— **Російський театр у Харкові** отворили святочно. На інавгурацію дали Гоголевого „Ревізора". Народній комісар освіти Радянської України сказав, що „отворення російського театру це велика побіда в боротьбі з націоналістичними ухилами, що їх толерував попередній провід народнього комісаріяту освіти.

— **Катастрофальна пожежа лісів.** В лісах Гейнес Кеніон біля Голівуд шаліє від кількох днів велика пожежа. При сильнім вітрі вогонь наблизився до міста і захопив уже передмістя Тухонда, де згоріло кілька люксусових віль фільмових артистів і артисток з Голівуд. — В ратунковій акції бере участь дві тисячі людей.

—o—

З кіна.

Кіно „Коперник" і „Марусенька": „Золоті сильця".

Між героями сучасної доби веливі злодії та ошуканці, що живуть у найкращих готелях і входять у найдобірніше товариство, займають чільне місце. Вони мають нагоду переживати щось вічно нове, завдяки несподіваним капіталам і примусовій зміні місця побуту. Великий злодій може так само попасти у сильця Амора, як звичайний ліричний поет і тоді повстає конфлікт між домаганнями його матеріялістичної професії і серцем, що неує йому інтерес. Ця сальонова пеєа, що вийшла з рук відомого режисера Любіча, має найкращі прикмети доброї комедії: весь час цікавої, приємної, з дуже доброю парою артистів Ф. Маршалем і чарівною невідомою у нас досі авторкою.

Кіно „Паляс": „Гіркий чай ґенерала Єна".

Сюжет нагадує славний „Шангай-експрес" сценами з громадянської китайської війни, але ця фільма самостійна, спроба психольоґічної драми. Її герой — китайський ґенерал, постать наскрізь оригінальна, не знаємо, наскільки вірна, в усякому разі цікава, сильна. Погоджуємось з автором сценарія, що китайська душа для нас незрозуміла і на хвилину віримо, що нема вірніших любовів і поетичніших душ, як ці поезії та жовтоликі „ворги". Не кожний готов випити такий чай, як ґенерал Єн саме у такій хвилині, з таким жестом. Порозуміння між гарною білою жінкою, що є романтичною дівчиною і провідником китайських партизан неможе.

У цій фільмі пізнаємо прегарну пару Барбару Стенвіч і Нільса Астера та поруч них другу, добрих артистів.

—o—

СПОРТ.

НІМЕЧЧИНА — ПОЛЬЩА.

БЕРЛІН, 26. XI. ПАТ. Німецький союз копаного мяча устійнив склад німецької дружини на меч Німеччина — Польща в дні 3. грудня п. р.: воротар: Якоб (Ратісбона); оборона: Гарінґер (Мінхен) і Кравзе (Т.-Герта Берлін); поміч: Янес (Фортуна, Дісельдорф), Бендер (Фортуна, Дісельдорф) і Апель (Берл. Спорт Ферайн 92); напад: Леґер (Швабен, Авґсбурґ), Лахнер (Мінхен 60), Гоман (Фер. фір Ляйхтсп. у Бенраді) та Коберський (Фортуна, Дісельдорф). Резерва ще не устійнена. Резервовим воротарем буде Ріль. Суддею буде швед Ото Ольсен.

СКЛАД ПОЛЬСЬКОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ УСТІЙНЕНИЙ.

ВАРШАВА, 27. XI. ПАТ. Вчора відбулися на стадіоні Леґії останні тренінґові змагання перед мечом з німцями. Остаточно, по продовженні змагань виграла Репрезентація з комбінованою дружиною у вислідї 6:4 (2:1).

На основі переведених змагань капітан ПЗПН Калужа установив проти німців такий склад: Альбанський (Погонь); Мартина (Леґія), Буланов (Польонія); Котлярчик II, Котлярчик I. (Висла), Мисяк (Краковія), Урбан (Рух), Матіяс (Погонь), Наврот (Леґія), Пазурек (Гарбарня), Влодаж (Рух). Як резервові: Смочек (Гарбарня), Курек (Рух), Пайонк (Краковія), Дзівіш (Рух) Цішевський (Краковія).

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. АІК (Стокгольм) поборов Адміру 3:0.

БЕРЛІН, ПАТ. Теніс-Борусія поборов у копаному мячі Герту 3:2 (2:0). Видців 25.000.

ГАКІВКА.

КАТОВИЦІ. Краків — Шлеськ 8:1 (5:0, 2:1, 1:0).

ВІДЕНЬ, 26. XI. ПАТ. Вінер Айслявф у першому гаківковому сезові побитий празьким союзом ЛТЦ 0:2.

ПРАГА, 26. XI. ПАТ. Гаківкова репр. дружина Берліна була вчора й нині в Празі. Вчора побороли її Спарта 2:5 (0:2, 0:0, 2:3), нині побороли її комбінована дружина Спарти та Славії з 3 канадійцями 0:4 (0:3, 01, 00).

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар 5.38—5.43, канадійський долар 5.40, англ. фунт 23.90, австр. шілінг 101, шв. франк 172, нім. марка 212, ч. корона 25.25, фр. франк 34.90.

—o—

Листування Редакції.

Вп. Інж. П. Василюк, Чехословаччина: Ваші спомини ми дозволили собі передати Редакції „Літопису Червоної Калини", яка обіцяла помістити його в одному з найближчих чисел.

Театри.

Великий Міський Театр.

Понеділок, 27. XI. год. 7.30 веч. Премієра „Гроші то не все" комедія Бус-Фекете.

Вівторок, 28. XI. год 7.30 веч. „Гроші то не все".

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 27. XI. год. 7.30 веч. „Моя сестра та я".

Вівторок, 28. XI. год. 7.30 веч. Премієра „Ватерльо" Раорта.

Концертове Бюро Тірка.

Понеділок, 27. XI **Деля Ліпінская**, пісенькарка й пародистка.

Пятниця, 1. XII. саля Вел. Театру: **Брониcлав Губерман**, скрипак.

Кіна.

АДРІЯ: „Бен Гур".
АПОЛЬО: „Драйфус".
АТЛЯНТИК: „Кавалькада".
ВАНДА: „Неніта, цвітка Гавани".
КАСІНО: „1002-га ніч" (Мозжухин).
КОПЕРНИК: „Золоті сильця" (Любич), „Таємні сили".
КОЛЬОСЕЙ: „Син джунґлі" і ревія „Гальо, Америка!"
МАРУСЕНЬКА: „Золоті сильця" (Любич), „Таємні сили".
МІРАЖ: „Тиждень на весело: „Волоцюга" (Лоренс Тибет), „Герої" (Льорель і Гарді).
МУЗА: „Куртизана" (Ґрета Ґарбо).
ПАЛЯС: „Гіркий чай ген. Єн".
ПАН: „Цілунок перед зеркалом" і „Ромео та Юлія".
ПАСАЖ: „Земля пічна". Балалайкова трупа Франковського.
ХИМЕРА: „Кавалькада".
СТИЛЕВЕ: „Мумія", ревія „Львів під газом".
УТІХА: „Остріа пропащих душ".

Закордонне радіо.

Понеділок, 27. листопада 1933.

Відень (517.2) 11.30, 19.00 Концерт, 17.25 Солісти, 20.30 Нар. музика; **Братислава** (279.3) 17.35 Словацькі пісні; **Брно** (341.7) 19.25 Пісні; **Кошиці** (293.5) 12.30 Оркестра, 16.45 Нова словацька поезія; **Прага** (488.6) 19.25 Обой, фагот і фортепян, 20.25 Дон Кіхот у літературі й музиці, 21.30 Скрипка; **Атльона** (413) 21.45, 22.15 Спів (ірляндські пісні); **Ковно** (1935) 17.40 Сульгінас, спів; **Кеніґсвустергавзен** (1634.9) 20.30 Концерт; **Мінхен** (533) 20.30 „Шах дер Ева" комедія Поля; **Мілякер** (360.6) 16.00 Концерт (музика, спів), 19.00 „Валькірія" оп. Ваґнера, 21.00 Симфонія 6. а-дур Брукнера; **Беромінстер** (459,4) 18.00 Діточі пісоньки; **Будапешт** (559.5) 13.30 Циг. музика; **Рим** (441,2) 17.30 Спів (Пасіні, сопран).

Вівторок, 28. листопада 1933.

Відень (517,2) 12.00, 13.10 Концерт, 17.20 Солісти, 19.00 Оп. музика, спів, 20.30 Студ. пісні; **Прага** (488,6) 12.35 Концерт; **Париж** (1725) 21.45 Пісоньки; **Штрасбурґ** (345.2) 21.30 „З коханням не жартуй" комедія Місета; **Атльона** (413) 20.55 Спів; **Ковно** (1935) 18.20 Спів; **Ляйпціґ** (389,6) 13.15 Балади; **Букарешт** (394,2) 20.00 Вок. ресіталь; **Беромінстер** (459.4) 21.10 „Сцени з Моцартового життя" оп. Льорцінґа; **Будапешт** (550.5) 20.45 Музика, спів; **Міляно** (331,4) 20.30 Концерт.

Львівське радіо.

Понеділок, 27. листопада 1933.

7.00—7.55 Раннішня авдиція; 12.05, 12.38 Музика з Ваґнерових опер (грамофон); 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.55 Реґіоні мельодії та пісоньки; 16.40 Лекція фр. мови; 16.55 Сальоновий квінтет; 17.50 Стен графів; 18.00 Проблеми нац. культури; 18.20 Фортепян; 19.00 Літ. фейлетон; 19.25 Муз. фейлетон; 19.40, 19.45 Спортові вістки; 20.00 Легка музика, спів; 21.00 Фейлетон; 21.15 Легка музика; 22.35 Танкова музика; 23.05 Грамофонова музика.

Вівторок, 28. листопада 1933.

7.00—7.55 Раннішня авдиція, 12.05, 12.38 Сальоновий секстет; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Музика з грамофону; 16.40 Куток мови; 16.55 Спів (Дудичівна); 17.25 Мандрівка мікрофону по друкарні та книгарні; 18.00 Ключ сили та знання; 18.20 Концерт (фортепян, віольончеля, скрипка); 19.06 Всячина, грамофон; 19.25 Фейлетон; 19.40, 19.45 Спортові вістки; 20.00 Трансм. з Познаня: „Фатініта" оперетка; в перерві фейл.: „Ліхтарник"; 23.05 Найгарніші твори з грамофону.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів Ринок 10